

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична культурологія

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта
(за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музична культурологія
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Волощук Юрій Іванович
Контактний телефон викладача	+380997452710
Е-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	–
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв певні значення та функційність в музично-історичному процесі, його тяглість, спадкоємність на всіх щаблях розвитку; грамотно володів певним масивом артефактів, подій, імен, дат; ознайомився з творчістю композиторів, кращими зразками виконавського фольклоризму, джазової та рок-музики, підвищив свій загальний культурологічний рівень. Тому у курсі представлено як огляд основних концепцій осмислення музичного мистецтва, його взаємозв'язків з літературою та образотворчим мистецтвом, так і процесів, які відбуваються у музичному фольклорі та його похідних жанрах і формах представлення, в масових видах музичної творчості.</p> <p>Дисципліна «Музична культурологія» є завершальною вибірковою дисципліною зі спеціальності 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)», яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Музична культурологія” є всебічне вивчення студентами вищих мистецьких навчальних закладів основних концепцій розвитку музичного мистецтва; розвиток художнього кругозору студентів і їх здатності орієнтуватися в різноманітних стилях і напрямках; вивчення широкого кола питань, пов'язаних із функціонуванням сучасних видів музичної творчості.</p> <p><u>Основними завданнями вивчення дисципліни “Музична культурологія” є:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ сприяння всебічному вивченню студентами вищих мистецьких навчальних закладів історії і теорії музичної культури; ➤ теоретичне пізнання феномену музичної культури; ➤ розвиток художнього кругозору студентів і їх здатності орієнтуватися в різноманітних стилях і напрямках музичного виконавства та композиторської творчості; ➤ володіння проблематикою музичного фольклору у сучасному урбанізованому середовищі; ➤ виявлення взаємозв'язків автентичного виконавства, аматорства та професійної творчості; ➤ висвітлення проблемних питань організації професійної музичної освіти у контексті входження у європейський культурно-освітній процес. 	

4. Компетентності

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність використовувати професійно-профільні знання та навички при вихованні та навчанні музикантів, у процесі формування естетичних поглядів, тенденцій та художніх смаків; аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції з основ музичного мистецтва.
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва; здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у виконавській та педагогічній діяльності.

5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- теоретичні засади курсу музичної культурології;
- сучасний основний понятійний апарат музичної культурології;
- основні структурні елементи курсу музичної культурології;
- методологію вивчення музичної культурології.

Вміти:

- розкрити суть предмету та методів, які застосовуються в музичній культурології;
- вміти здійснювати педагогічну діяльність, застосовувати теоретичні знання з історії України, української культури, філософії, української та іноземної мов в процесі педагогічної діяльності, використовувати і аргументувати методи та прийоми викладання.
- пояснити суть основних функцій предмету та принципів аналізу;
- застосувати методологічні засади аналізу явищ музичної культури у повсякденній практиці;
- прогнозувати, проектувати і регулювати актуальні музично-культурні процеси, що відбуваються в сучасній соціальній практиці;
- розробити основні напрями діяльності культурних інститутів в галузі музичного мистецтва.

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20		
практичні / семінарські			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VIII	Музичне мистецтво	IV	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год.	Вага оцінки	Термін виконанн я
VIII семестр Змістовий модуль 1					
Предмет та проблематика музичної культурології. Основні завдання курсу. Огляд наукової літератури.	Лекція	1, 2, 6, 16	2		лютий
Музика як вид мистецтва. Математичні та космологічні концепції музики. Концепція музичного етосу. Теорія афектів. Проблеми осмислення музики ХХ століття.	Лекція	2, 3, 5, 9, 10	2		лютий
Взаємозв'язки музики та літератури. Вплив музики на образотворче мистецтво. Теми та засоби художнього вираження образотворчого мистецтва та їх втілення в композиторській творчості.	Семінар	1, 7, 16	2	макс. 100 б.	лютий
Поняття історико-типологічного ряду. Візантійська спадщина та витоки стильового розвитку. Лінійна основа художнього матеріалу. Взаємна адаптація фольклорних та культових традицій.	Лекція	1, 2, 3, 5, 9, 10, 16	2		березень
Особливості українського бароко. Неостоїцизм – ідейне	Лекція	3, 5, 6, 7, 9, 16	2		березень

джерело українського бароко. Бароко та фольклор. Ланки барокової спадкоємності: сентименталізм та романтизм.					
Перші ренесансні прояви в музичному побуті. Еволюція канту.	Семінар	5, 6, 9, 10, 11	2	макс. 100 б.	березень
Романтизм та реалізм: спадкоємний зв'язок з музикою долисенківського періоду. Джерела формування лисенкової школи. Типи етнофольклорної зорієнтованості національного стилю композитора. Типові риси, ознаки і властивості національно-стильових традицій української композиторської школи.	Лекція	9, 10, 16	2		квітень
VIII семестр Змістовий модуль 2					
Актуальні проблеми фольклору. Техніцистська цивілізація і фольклор.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		квітень
Народно-професійні зв'язки та тенденції розвитку фольклорних форм творчості.	Семінар	7, 12, 13, 14, 16	2	макс. 100 б.	квітень
Фольклоризм як явище професійної академічної творчості.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		травень
Фольклоризм у народно-професійній та популярній музиці.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		травень
Соціокультурні особливості масової художньої творчості.	Семінар	15, 16	2	макс. 100 б.	травень
Джаз як явище світової музичної культури ХХ – початку ХХІ століття.	Лекція	15, 16	2		травень
Рок-музика як світове соціокультурне явище.	Лекція	15, 16	2		червень

Музична освіта в системі української музичної культури	Семинар	4, 16	2	макс. 100 б.	червень
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	VIII семестр Змістовий модуль 1 – 50 балів Змістовий модуль 2 – 50 балів Підсумкова залікова оцінка – 100 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатами двох змістових модулів набрали не менше як 50 балів.				
8. Політика курсу					
<p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>При виставленні підсумкової оцінки з предмету враховуються бали, набрані на поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>					
9. Рекомендована література					
1. Античная художественная культура. С.Петербург, 1994. 146 с.					
2. Введение в теорию художественной культуры. С.Петербург, 1993. 128 с.					
3. Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного бароко в українській музиці // Українське бароко та європейський контекст. К., 1991. С. 75-83.					
4. Ільченко О., Сверлюк Я. Методологічні проблеми професійної музичної освіти. К., 2004. 198 с.					
5. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови . Львів, Вид. НТШ, 2011. С. 218-254.					
6. Кравець М.С., Семашко О.М., Піча В.М. Культурологія: Навчальний посібник. Львів, 2003. 166 с.					
7. Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура. М., 1991. 202 с.					
8. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. наук. статей. К., 2003. 212 с.					
9. Ляшенко І. Національні традиції в музиці як історичний процес. К., 1973. 182 с.					
10. Ляшенко І. Романтичні та реалістичні чинники української композиторської школи на завершальному етапі її формування // Українська художня культура: Навчальний посібник. К., 1996. С. 61-70.					
11. Павлишин С. Музыка двадцатого століття: Навчальний посібник. Львів: БаК, 2005. 232 с.					
12. Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є.Станковича // Музыка у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип. 33. К.: НМАУ, 2004. С. 254-263.					

13. Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є.Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. К.: КДВМУ, 2004. С. 123-131.
14. Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є.Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. К.: КДВМУ, 2002. С. 180-188.
15. Сюта Б. Кіч у стильових параметрах українського музичного постмодернізму // Записки НТШ. Праці музикознавчої комісії. Т. ССXLVII. Львів.: 2004. С. 138-153.
16. Українська художня культура. К.: Либідь, 1996. 225 с.